

MICKIE KÅSERAR & TYCKER TILL...

Här får du ta del av såväl professionellt tyckande som högst personliga funderingar. Låt dig förvånas, irriteras eller bara roas. **Mickie Gustafson** är legitimerad humanpsykolog. Hon har arbetat med hund-ägarutbildning i drygt 35 år och driver utbildningsföretaget Karisma, www.karisma-utbildning.se.
OBS! Eventuella personer eller hundar på bild har inget samband med artikelinnehållet.

VAD ÄR EN problemhund?

Jag tror att vi skulle få lite olika svar på frågan i rubriken beroende på vem och också under vilken tidsperiod vi frågar. Därför vill jag redan från början klargöra att detta är mina försök till svar på frågan och det är så jag svarar i dag, år 2011. Det är mycket möjligt att jag kommer att ändra mig, det har hänt förr.

Är det en "hundexpert", är det hundägaren själv eller är det vem som helst – grannarna, vännerna eller andra hundägare som avgör vad som är en problemhund?

Grannen kan ju exempelvis uppleva en hund som problematisk för att den jagar hans katt, vännerna för att hunden hoppar på dem då de kommer på besök, andra hundägare därför att hunden skäller då de möts under promenaderna (och då börjar även grannens hund skälla – vilket kanske är det verkliga problemet). Hundägaren själv kanske inte alls tycker något av detta är ett problem.

När det gäller just den här frågeställningen verkar den mest framkomliga vägen vara att utgå från att så länge hunden inte tillfogar andra skada så kanske vi måste överlåta åt hundägaren själv att avgöra huruvida hunden är problematisk eller inte. Det är ju när allt kommer omkring han eller hon som ska lägga ned den tid, det arbete och engagemang som kan komma att krävas för att komma tillrätt med problemet.

Så utan hundägarens "medgivande" lär vi nog ändå inte komma någonstans, oavsett vad vi tycker.

Men även om vi har bestämt oss för ett sådant förhållningssätt så hindrar det oss naturligtvis inte ifrån att ha vissa meningar om vad som är en problemhund eller vad som inte är det.

Problemhund eller "bara" problematiskt beteende?

Innan vi går vidare i resonemanget kanske vi ska titta lite närmare på begreppen problemhund och problematiskt beteende? Ord kan ju förvirra eller klargöra. Ibland kan de avskräcka och ibland förföra.

Och visst låter det lite "mildare" eller i alla fall mer påverkbart att en hund har ett pro-

blematiskt beteende än att det är en problemhund? Ett problematiskt beteende låter mer påverkbart och inte fullt så statiskt som ordet problemhund. Att säga att en hund är en problemhund låter som att det är hunden i sig (inte dess beteende) som är problematiskt.

Men jag tror att det är viktigt att vi inte försöker "gömma verkligheten" bakom ord. En hund med ett problematiskt beteende upplevs av många som en problemhund och då blir det viktigaste i slutändan hur vi agerar – och att vi agerar!

Detta är inte en problemhund

Det är naturligtvis väldigt opedagogiskt att börja med vad som inte är, men eftersom jag är psykolog behöver jag ju inte ha kravet på mig att vara pedagogisk. Därför väljer jag det som jag tycker är enklast, nämligen att beskriva det jag inte klassificerar som en problemhund.

Hundar under två år upplever jag sällan som "verkliga problematiker". Min erfarenhet är att de lär sig fungera väl på Karismas "vanliga" hundkurser. Alla hundar (alltså under två år) som drar i koppel, gör utfall mot andra hundar, är rädda, arga, olydiga etcetera blir så gott som alltid välfungerande familjehundar av att gå kurs i "vanlig vardagsträning", i alla fall är det min erfarenhet av de hundar som jag har arbetat med. (Detta betyder självklart inte att det alltid är så, vardagsträning kan skilja sig åt från ställe till ställe). De behöver alltså ingen speciell "problemhundshantering".

"Problemhundar" som tränas och rehabiliteras enbart genom exempelvis "godisträning" (som alltså kan ingå i en kurs i "vanlig vardagsträning") är, enligt min erfarenhet, ingen problemhund. Det är en hund som behöver kunskaper och lite vägledning.

Detta är en problemhund

Nu må alla ni som tycker att jag förenklar förlåta mig. Ni har alldeles rätt. Så här kort och enkelt kan det knappast beskrivas (men jag har bara detta begränsade utrymme på mig). Samtidigt är det ju lite av en utmaning att försöka förenkla och förkorta, det är ju faktiskt helt förenligt med vår tidsanda.

Problemhundar (som jag alltså anser vara i behov av utredning, behandling, rehabiliteringsarbete med mera) möter jag vanligtvis i följande kategorier (självklart inte alltid):

Hundar med uttalade aggressionsproblem – som är över två år. Många av dem tillhör de större och mer självtändiga, vaktande och lite "svårare" raserna. Samt hundar som, i okunskap har fått diagnosen problemhundar och som därmed blivit felbehandlade och "söndertränade".

Dessa hundar behöver i sig inte vara särskilt problematiska, men har ibland utvecklat ett motstånd mot olika former av träning – de utvecklar helt enkelt "immunitet" mot allt som påminner om träning eller inläring och på det viset kräver de längre tid (för att återhämta sig från olika former av träning, innan de är mottagliga för nyinläring).

Hundägarna blir i många fall också lite "överansträngda" av all träning som inte har gett önskat resultat, och de behöver också extra tid och hjälp att ta sig igenom sin egen känsla av uppgivenhet eller frustration. Och framför allt behöver de få se resultat. Vilket ibland kan låta vänta på sig av ovan nämnda anledning.

Vad är en problemhundsägare?

Det händer att jag till och från hör uttrycket "problemhundsägare". Jag antar att de flesta då tänker sig en person som äger en problemhund. Men för att kunna svara på den frågan måste vi kunna svara på frågan om vad som är en problemhund och då är ju ju tillbaks där vi började.

Men det kan kanske också vara så att man med en problemhundsägare avser en människa som genom sin personlighet eller sitt handhavande formar fram en problematisk hund. Detta är en ganska utbredd uppfattning; alltså att det är hundägarens "fel" att hunden blir problematisk. Och ibland kan det ju faktiskt vara så, men definitivt inte alltid.

Eller kanske menar man att den som har en problemhund utvecklar en viss personlighet? Och det verkar ju helt logiskt. För att leva tillsammans med en hund (eller någon annan) som kanske påverkar stora delar av ens vardag måste rimligtvis sätta sina spår. I alla fall om man är det minsta sensibel och social, det vill säga låter sig påverkas av andras beteenden.

Men oavsett vilket man menar, så kan det kanske krävas precis lika stor (eller liten) eftertanke att avgöra vad som är en "problemhundsägare" som att avgöra vad som är en problemhund. ◆